

1.1 RUMSKORT- INLEDNING

Version 20180830

VARFÖR RUMSKORT?

Studier visar att den fysiska miljön har stor betydelse för hälsa och välbefinnande

(Kane, Devlin, Arnelli, Dijkstra)

Rumskort har till syfte att i första hand finnas som stöd i planering av vård- och omsorgsboende för äldre (särskilt boende). De bör vara normerande vid ny- och ombyggnationer. Rumskort uttrycker riktlinjer- och vägledning för utformning av ändamålsenliga lokaler för långsiktigt nyttjande utifrån ett verksamhetsperspektiv. Rumskort är inte heltäckande dokument kring krav och förutsättningar men tillsammans med lagstiftning, forskning och erfarenheter bör rumskort i samverkan mellan beröra parter i planering- och byggprocessen ge goda förutsättningar till ett lyckat resultat.

Definitioner

- Särskilt boende-Verksamhet som inom Umeå kommuns äldreomsorg benämns vård- och omsorgsboende.
- Brukare-de personer som fått ett beslut enligt Socialtjänstlagen om bostad inom vård- och omsorgsboende.
- Besökare- framförallt anhöriga och vänner
- Nyttjare- Umeå kommuns äldreomsorg, förhyring genom Umeå kommun Fastighet
- Medarbetare-alla som arbetare inom ett vård- och omsorgsboende. Enhetschef, undersköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, sjuksköterskor, aktivitetssamordnare, administratörer samt övrig städ- och verksamhetsservice.

Lokalerna ska upplevas

välkomnade, ljusa, hemlika, moderna, lättarbetade, säkra med stort fokus på

- brukares möjligheter till trygghet och självständighet
- Medarbetares arbetsmiljö
- Digitalisering och välfärdsteknik

INFORMATION!

- Enligt 5 kap. 5 § andra stycket i Socialtjänstlagen, SoL, ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.
- Äldreomsorg styrs framförallt av Socialtjänstlagen, SoL, och Hälso- och sjukvårdslagen, HSL.
- Fler lagstiftningar och riktlinjer styr också som arbetsmiljölagen, kommunallagen, Patientlagen, Plan- och bygglagen, hyreslagen, Boverkets byggregler, Livsmedelslagen, Miljöbalken, Brandlagstiftningen, Föreskrifter från Socialstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Boverket, Politiska beslut, Tekniska anvisningar och krav.
- Enligt SoL ska kommunens omsorg om äldre inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Kommunen ska i sin äldreomsorg erbjuda god omsorg efter enskildas önskemål och behov. Äldrenämndens uppgift är att skapa förutsättningar att kommuninvånare över 65 år

1.1 RUMSKORT- INLEDNING

Läkare besöker verksamheten regelbundet.

- Enhetschef-ansvarig för verksamheten som bedrivs. Vanligt att det finns flera enhetschefer inom ett vård- och omsorgsboende.
- Enheten-utgör 10 lägenheter med gemensamma samvaroytor, kök, tvätt och förvaring.
- Våningsplan- utgör tre enheter, centrerade gemensamma ytor samt städ, utrymme för dekontaminator, förråd, toaletter. Övriga funktioner är fördelade mellan våningsplanen såsom läkemedelsrum, centraltvätt, pausrum, omklädning mm.
- Omvårdnad-insatser kring en brukare utifrån personcentrerat arbetssätt med brukaren i fokus.

Förväntan

Alla berörda parter i planering- och byggprocessen har målet att gemensamt och med stor lyhördhet planera för långsiktigt hållbara lokaler. Lokalerna ska utformas som trygg bomiljö och väl fungerande arbetsmiljö. Fokus vid utformning av ett vård- och omsorgsboende är brukare med demenssjukdom som ska uppleva trygghet och hög tillgänglighet för att så långt som möjligt uppnå känslan av självständighet.

Lokalerna

Lokalerna har hållbara material- och teknikval, är utformade utifrån lagkrav, forskning, erfarenheter och med fokus på framtid och långsiktig hållbarhet. Lokalerna ska upplevas moderna, vara välkomnade och upplevas attraktiv som arbetsplats för medarbetare.

Teknik

Stort fokus på digitalisering och välfärdsteknik som ska säkra, stödja och underlätta. Respektive projekt arbetar fram lösningar kring lås, larm,

kan leva ett gott liv i så hög utsträckning som möjligt

- När omsorg inte längre kan tillgodoses i den enskildes hem ska kommunen erbjuda ett boende anpassat för den enskildes behov. Inom det särskilda boendet (vård och omsorgsboende) ska den enskilde kunna erbjudas trygghet, omsorg och service samt god hälso- och sjukvård.
- Sverige har en nationell värdegrund som gäller alla kommuner och verksamheter som utför äldreomsorg enligt Socialtjänstlagen. Värdegrunden utgår från att äldre ska leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. För att uppnå det behöver verksamheten värna och respektera den enskilda personens rätt till privatliv och kroppslig integritet, självbestämmande, delaktighet och individanpassning.
- Umeå kommuns värdegrund vilar på fyra grundpelare Medborgarfokus
Öppenhet –
Tillit
Ständiga förbättringar, MÖTS.
- Myndigheten för Delaktighet tog 2015 fram riktlinjer och checklista för miljöanpassningar som bidrar till ökad delaktighet för personer med demenssjukdom

1.1 RUMSKORT- INLEDNING

brand samt tekniskt stöd som underlättar i omvårdnadsarbetet.

Önskemål kring lokalutformning

Ett antal aspekter som utgör målbilder för verksamheten är,

Enkel logisk planlösning

Hög överblickbarhet

Visuellt tydlig miljö

Utblickbarhet

Högt dagsljusinsläpp

Hög tillgänglighet

Trygghet och säkerhet

Berikande utemiljö

Omsorgsfull inre miljö

Arbetsmiljöfokus

Understödda personaleffektivitet och bemanning

Projektsamverkan

För ett lyckat resultat bör alla inom projektet vara väl förtrogna med lagstiftning, riktlinjer, evidens, råd och rön mm utifrån respektive planering- och ansvarsområde. Lyhördhet, tillit, respekt och öppenhet är framgångsfaktorer. Nyare etableringar av vård- och omsorgsboende ska ses som möjliga referensobjekt.